

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2023

Vyhlásené: 3. 8. 2023

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2024

Obsah dokumentu je právne záväzný.

318

VYHLÁŠKA

Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

z 26. júla 2023

o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky podľa § 53 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) ustanovuje:

§ 1

Technické požiadavky zobrazenia titulkov

(1) Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len „titulky“) musia spĺňať tieto technické požiadavky:

- titulky sú v dolnej časti obrazovky alebo zobrazovacej plochy zarovnané na stred,
- maximálny počet znakov v riadku je 42 vrátane medzier a interpunkcie,
- titulky sú zobrazené staticky a pozostávajú najviac z dvoch riadkov,
- čas zobrazenia titulkov je primeraný na zabezpečenie ich prečítania,
- titulky sú zobrazené na tmavom podklade, ich farba je biela, žltá, svetlomodrá, svetlozelená alebo ružová a je v kontraste voči farbe podkladu.

(2) Ustanovenie odseku 1 písm. a) sa nepoužije, ak zarovnaním titulku v dolnej časti obrazovky alebo zobrazovacej plochy na stred dôjde k prekrytiu súbežne zobrazovaných údajov na obrazovke alebo zobrazovacej ploche, ktoré sú podstatné pre porozumenie obsahu tohto programu, ak technológia vysielateľa umožňuje umiestniť titulky na inom mieste obrazovky alebo zobrazovacej plochy.

§ 2

Synchronizácia so zvukovou stopou

Titulky sa zobrazujú súčasne s hovoreným prejavom príslušnej postavy; ak si to vyžaduje zabezpečenie prečítania titulkov podľa § 1 ods. 1 písm. d), titulky možno zobraziť aj primeraný čas pred začiatkom hovoreného prejavu príslušnej postavy a možno ich ponechať zobrazené primeraný čas po skončení hovoreného prejavu príslušnej postavy.

§ 3

Odlíšenie titulkov

(1) Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav viacerých postáv sa používa farebné odlíšenie titulkov.

(2) Titulky zachytávajúce hovorený prejav stabilných hlavných postáv audiovizuálneho diela alebo programu, ako aj seriálu alebo série, musia mať rovnakú farbu počas celého trvania audiovizuálneho diela alebo programu; to neplatí v seriáli alebo sérii, ktoré nemajú stabilné hlavné postavy alebo ktorých hlavné postavy sa zmenia alebo sa v každej časti menia.

(3) Pri spravodajskom programe, publicistickom programe, dokumentárnom programe, dokumentárnom audiovizuálnom diele a športovom programe sa nepoužije ustanovenie odseku 1, ak nerozlišovanie hovoriacich osôb titulkami rôznych farieb neznižuje zrozumiteľnosť sledovaného programu; vtedy je farba titulkov žltá alebo biela.

(4) Pri zobrazení titulkov sa na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy používa na začiatku hovoreného prejavu dialógová odrážka vo forme pomlčky (ďalej len „dialógová odrážka“). Medzi dialógovú odrážku a hovorený prejav sa nekladá medzera. Inak ako podľa prvej vety, sa dialógová odrážka v titulkoch nepoužíva.

(5) Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy, ktorá nie je v danom momente v audiovizuálnom diele alebo v programe zobrazená, sa dialógová odrážka na začiatku hovoreného prejavu nepoužíva a táto postava sa na začiatku identifikuje menom alebo iným označením, pričom identifikácia postavy sa uvádza titulkami zobrazenými veľkými písmenami, ktoré sú ukončené dvojbodkou.

(6) Nedokončená veta sa v titulkoch zobrazuje tromi bodkami.

(7) Informácia o poruche reči alebo prízvuku hovoriacej postavy sa zobrazuje v titulkoch malými písmenami v okrúhlych zátvorkách pred uvedením titulkov zachytávajúcich prvý hovorený prejav postavy s poruchou reči alebo prízvukom v audiovizuálnom diele alebo programe. Ak má porucha reči alebo prízvuk hovoriacej postavy vplyv na dej, informácia o poruche reči alebo prízvuku sa zobrazuje pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy s poruchou reči alebo prízvukom tak často, ako je to primerané pre porozumenie obsahu audiovizuálneho diela alebo programu.

(8) Slová, na ktoré hovoriaca postava kladie veľký dôraz, sa v titulkoch zobrazujú veľkými písmenami.

(9) Ak je hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom, ktorý nie je zo zrkového vnemu zrejmý, ale má vplyv na dej, tento emočný prejav sa zobrazuje v titulkoch malými písmenami v okrúhlych zátvorkách pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom.

(10) Ak titulky zachytávajú vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky, pričom to nie je zo zrkového vnemu zrejmé, zobrazuje sa táto skutočnosť

- a) v titulkoch malými písmenami v okrúhlych zátvorkách pred uvedením titulkov zachytávajúcich vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky,
- b) titulkami zachytávajúcimi vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky v kurzíve alebo
- c) uvedením symbolu hviezdičky na začiatku a na konci titulkov zachytávajúcich vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky.

(11) Vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky sa v celom audiovizuálnom diele alebo programe zobrazujú jednotne.

§ 4**Titulky prejavov v cudzom jazyku**

(1) Ak je súčasťou audiovizuálneho diela alebo programu hovorený prejav v cudzom jazyku, ktorý zámerne nie je preložený a je ponechaný v originálnom znení, tento prejav sa zobrazuje v titulkoch v príslušnom cudzom jazyku, ak je možné zabezpečiť správny prepis textu. Vtedy sa pred titulkami zachytávajúcimi tento prejav v cudzom jazyku zobrazuje v titulkoch veľkými písmenami informácia, v akom cudzom jazyku sa prejav uskutočňuje.

(2) Ak nie je možné zabezpečiť správny prepis textu v cudzom jazyku podľa odseku 1, hovorený prejav sa nezobrazuje v titulkoch, ale veľkými písmenami sa zobrazujú titulky, v ktorých sa uvádza, v akom cudzom jazyku sa tento prejav uskutočňuje. Ak nie je možné určiť, v akom cudzom jazyku sa prejav uskutočňuje, zobrazujú sa veľkými písmenami titulky, v ktorých sa uvádza, že ide o cudzí jazyk.

(3) Ak je súčasťou audiovizuálneho diela alebo programu hovorený prejav v cudzom jazyku, ktorý je preložený otvorenými titulkami pre počujúcich, zobrazuje sa preklad tohto textu aj v titulkoch. Vtedy sa pred titulkami zachytávajúcimi tento prejav zobrazuje v titulkoch veľkými písmenami informácia, v akom cudzom jazyku sa prejav uskutočňuje.

(4) Ak je v slovenskom audiovizuálnom diele alebo programe hovorený prejav v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka, ktorý zámerne nie je preložený do slovenského jazyka a je ponechaný v originálnom znení, tento prejav sa zobrazuje v titulkoch v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka.

(5) Titulky k audiovizuálnemu dielu alebo programu v jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka sa môžu uvádzať v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka.

§ 5**Úprava textu titulkov**

(1) Titulky obsahujú doslovný prepis hovoreného prejavu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak je z dôvodu zachovania dostatočného času na čítanie titulkov a ich súčasnej synchronizácie so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu nevyhnutné text titulkov skrátiť alebo inak upraviť. Skrátený alebo upravený text titulkov zachováva všetky podstatné informácie vyplývajúce z hovoreného prejavu a nemení alebo neskresľuje zmysel hovoreného prejavu.

(3) Ak je v audiovizuálnom diele alebo programe hovorený prejav alebo jeho časť v hovorovej reči, nárečí, slangu alebo ak obsahuje vulgarizmy, zobrazuje sa rovnakým spôsobom v titulkoch.

§ 6**Oznamovanie zvukov a ruchov**

(1) Ak sú v audiovizuálnom diele alebo v programe obsiahnuté zvuky alebo ruchy, ktoré majú vplyv na jeho dej a nevyplývajú zo zrakového vnemu, oznamuje sa zvuk alebo ruch zobrazením titulkov veľkými písmenami. Ak zvuk alebo ruch podľa prvej vety trvá dlhšie ako 35 s, každých začiatých 30 s sa oznamuje trvanie zvuku alebo ruchu zobrazením titulkov. Ak zo zrakového vnemu nevyplýva, odkiaľ zvuk alebo ruch pochádza, oznamuje sa v titulkoch aj táto skutočnosť.

(2) Ak v audiovizuálnom diele alebo programe nie sú obsiahnuté zvuky alebo ruchy, hoci zo zrakového vnemu môže vyplývať, že v ňom obsiahnuté sú, oznamuje sa v titulkoch veľkými

písmenami absencia očakávaného zvuku alebo ruchu.

(3) Ak zvuk alebo ruch v audiovizuálnom diele alebo programe neočakávane skončí a táto skutočnosť má vplyv na dej a nevyplyva zo zrakového vnemu, oznamuje sa táto skutočnosť veľkými písmenami v titulkoch.

(4) Ak je v audiovizuálnom diele alebo programe zobrazený dialóg alebo monológ, ktorého obsah nie je počuť, oznamuje sa táto skutočnosť veľkými písmenami v titulkoch.

§ 7

Titulky k programom vysielaným naživo

(1) Titulky k programom vysielaným naživo môžu byť zabezpečované aj simultánnym prepisom hovoreného prejavu realizovaným automaticky alebo prostredníctvom tieňového hovorca.

(2) Ustanovenia § 2, § 3 ods. 1 až 3, 5 a 7 až 10, § 6 a § 8 ods. 1 sa na titulky k programom vysielaným naživo nevzťahujú.

(3) Titulky k programom vysielaným naživo sa považujú za synchronizované so zvukovou stopou programu aj ak sa začnú zobrazovať po začiatku hovoreného prejavu príslušnej postavy, ak je čas od začiatku hovoreného prejavu po zobrazenie titulkov primeraný na porozumenie obsahu programu vysielaného naživo.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú aj na reprízy programov vysielaných naživo a na audiovizuálne diela, spravodajské programy, publicistické programy a športové programy vysielané zo záznamu, ak medzi výrobou a vysielaním audiovizuálneho diela, spravodajského programu, publicistického programu alebo športového programu neuplynú viac ako dva pracovné dni, a na reprízy týchto audiovizuálnych diel, spravodajských programov, publicistických programov a športových programov.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú aj na programy poskytujúce informácie v naliehavom verejnom záujme, ak medzi výrobou a vysielaním programu neuplynú viac ako jeden pracovný deň a na reprízy týchto programov.

(6) Ak je program alebo audiovizuálne dielo podľa odsekov 1, 4 a 5 zaradený do katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, vzťahujú sa na neho odseky 1 až 3.

§ 8

Spoločné ustanovenia

(1) Farba titulkov podľa § 3 ods. 5, 7, 9, ods. 10 písm. a), § 4 ods. 1 druhej vety, ods. 2, ods. 3 druhej vety a § 6 je biela.

(2) Ustanovenia odseku 1 a § 3 ods. 1 sa nepoužijú, ak ide o

- a) audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie,
- b) vysielanie, ktoré je poskytované prostredníctvom webového sídla alebo aplikácie.

(3) Na text piesne, ak má pieseň vplyv na dej, sa ustanovenia § 1 a 2, § 3 ods. 1 až 9, § 4 ods. 1 až 4, § 5 a § 6 ods. 4 vzťahujú primerane.

§ 9

Prechodné ustanovenie

V období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 sa na začiatku audiovizuálneho diela alebo programu zabezpečenému simultánnym prepisom hovoreného prejavu uvedie oznam, že titulky

k audiovizuálnemu dielu alebo programu sú zabezpečované simultánnym prepisom hovoreného prejavu v testovacej prevádzke a v titulkoch sa môžu vyskytnúť chyby.

§ 10

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím.

§ 11

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2024.

Silvia Hroncová v. r.

